

Uchwała Nr XXXIV/167 /2017
Rady Gminy Lipusz
z dnia 20 marca 2017 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Sołectwa Bałachy na lata 2017-2027”

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) Rada Gminy uchwała co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Plan Odnowy Sołectwa Bałachy na lata 2017-2027” , przyjęty uchwałą Nr 1/2017 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Bałachy z dnia 02 marca 2017 r. stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

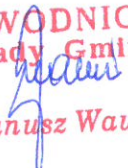
Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy i sołectwa Bałachy.

Przewodniczący Rady Gminy

Janusz Wawer

Uzasadnienie

Podjęcie uchwały jest niezbędne w celu aplikowania o środki unijne.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Janusz Wawer

Załącznik Nr 1 do Uchwały
Nr XXXIV/167/2017 Rady
Gminy Lipusz z dnia 20 marca
2017 r.

Uchwała Nr 1/2017
Zebrania Wiejskiego Sołectwa Bałachy
z dnia 02 marca 2017 r.

w sprawie przyjęcia „Planu Odnowy Sołectwa Bałachy na lata 2017-2027”

Na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.) oraz § 4 Statutu Sołectwa Bałachy, Zebranie Wiejskie uchwała co następuje:

§ 1

Mając na uwadze rozwój społeczno- gospodarczy sołectwa Bałachy, Zebranie Wiejskie przyjmuje „Plan Odnowy Sołectwa Bałachy na lata 2017-2027”, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

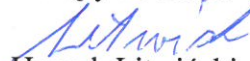
§ 2

Realizację „Planu Odnowy Sołectwa Bałachy na lata 2017-2027” powierza się Sołtysowi.

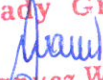
§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia przez zebranie wiejskie oraz podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie sołectwa Bałachy.

Przewodniczący Zebrania Wiejskiego

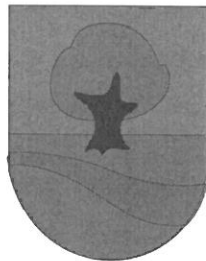

Henryk Litwiński

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Janusz Wawer

PLAN ODNOWY SOŁECTWA BAŁACHY na lata 2017 - 2027

GMINA LIPUSZ

Lipusz, 2017

WSTĘP

Plan Odnowy Sołectwa Bałachy określa działania w sferze jej rozwoju na lata 2017 - 2027. Jego realizacja ma stworzyć warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego sołectwa Bałachy i aktywizacji jego mieszkańców. Przewiduje on realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi, budowy infrastruktury technicznej oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Dokument powstał w oparciu o wytyczne zawarte w „Instrukcji do planu odnowy miejscowości” i jest zgodny z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwianie rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpływanie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Niniejszy Plan Odnowy zawiera:

- charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja;
- inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości;
- ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja;
- opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Podstawą opracowania planu są wnioski zgłaszane na zebraniach wiejskich, sołtysa i radę sołecką oraz organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Lipusz.

W opisie planowanych do realizacji zadań zawarto nie tylko przedsięwzięcia inwestycyjne ale również inne zadania przyczyniające się do aktywizacji społeczności lokalnej.

Plan Odnowy Sołectwa Bałachy ma posłużyć przede wszystkim uzyskaniu wsparcia z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020. Wymienione w planie zadania mogą się również ubiegać o wsparcie z innych źródeł.

W miarę potrzeb i pojawiania się nowych możliwości uzyskania wsparcia na rozwój obszarów wiejskich plan może być aktualizowany. Pozwoli to na efektywne i racjonalne podejmowanie działań służących rozwojowi sołectwa.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. Podstawowe dane (położenie wsi, powierzchnia, liczba ludności):

Sołectwo Bałachy położone jest w gminie Lipusz. Gmina leży w środkowej części województwa pomorskiego w powiecie kościerskim. W skład sołectwa wchodzi miejscowości: Bałachy i Krugliniec.

Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego Bałachy leżą na terenie podprovincji Pojezierzy Południowych w mezoregionach Równina Charzykowska i Bory Tucholskie. Etnograficznie miejscowość przynależy do Kaszub. Bałachy położone są częściowo nad rzeką Wdą wśród malowniczych jezior i lasów. Cały obszar sołectwa znajduje się w dorzeczu Wdy.

Sołectwo Bałachy leży w centralnej części gminy Lipusz. Obszar jego zamieszkuje 246 mieszkańców co stanowi 6,7% ogółu mieszkańców gminy. W Bałachach mieszka 221 osób a w Kruglińcu 25. Na przestrzeni ostatnich lat można zaobserwować znaczący wzrost liczby mieszkańców sołectwa. W 2005 roku było ich 193, przybyły więc 53 osoby, co stanowi wzrost o ponad 27%. Jest to związane z dynamicznym rozwojem budownictwa jednorodzinne w miejscowości Bałachy (wzrost z 161 do 221 mieszkańców – 37%).

Bałachy leżą wśród przy drodze wojewódzkiej nr 235 Korne – Chojnice, na terenie rolniczym.

1.2. Historia sołectwa Bałachy

Sołectwo Bałachy powstało w 2004 roku. Początkowo była to miejscowość składająca się z kilku siedlisk rolniczych. W latach 80 i 90 XX wieku zaczęły powstawać pierwsze domy jednorodzinne. Znaczny wzrost budownictwa mieszkaniowego nastąpił na początku XXI wieku. Ten rozwój jest niewątpliwie związany z bliskim sąsiedztwem Lipusza.

1.3. Przestrzenna struktura miejscowości Bałachy

Sołectwo Bałachy położone jest na terenie rolniczym z niewielkimi obszarami leśnymi. Obszar całego sołectwa zajmuje Wdzydzki Parku Krajobrazowy wraz z otuliną. Przez Krugliniec, położony w północno-wschodniej części sołectwa, przepływa rzeka Wda. Na terenie sołectwa znajdują się drobne gospodarstwa rolne, zabudowa jednorodzinna, niewielki sklep spożywczo-przemysłowy, warsztat blacharski oraz położona przy drodze wojewódzkiej nr 235 stacja paliw.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. Analiza zasobów miejscowości

Zasoby przyrodnicze

Sołectwo Bałachy leży nad rzeką Wdą, na obszarze rolniczym w całości na terenie Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny. W zachodniej części sołectwa znajdują się liczne tereny podmokłe i nieużytki.

Decydującą rolę w kształtowaniu rzeźby omawianego obszaru odegrała praca lądolodu skandynawskiego i jego wód roztopowych w okresie zlodowacenia plejstoceńskiego.

Ochrona przyrody

Sołectwo Bałachy leży we Wdzydzkim Parkiem Krajobrazowym i jego otulinie. Granica parku przebiega wzdłuż drogi wojewódzkiej 235. Całe sołectwo znajduje się także na terenie Natura 2000 obszar specjalnej ochrony ptaków OSO „Bory Tucholskie” a część w obszarze specjalnej ochrony siedlisk OSS „Wdzydze”. Teren sołectwa obejmuje także Rezerwat Biosfery „Bory Tucholskie”.

Dziedzictwo kulturowe

Ludność sołectwa Bałachy odznacza się wysokim poziomem samoświadomości etnicznej. Na terenie sołectwa znajdują się dwie kapliczki przydrożne.

Obiekty i tereny

Wzdłuż granicy sołectwa Bałachy, w pobliżu Kruglińca przebiega zielony szlak turystyczny „Kamiennych Kręgów”. Rozpoczyna się on w Sierakowicach i kończy w Czarnej Wodzie. Ma długość 93 km. Kolejnym szlakiem jest trasa rowerowa rozpoczynająca się w centrum Lipusza przy młynie wodnym i biegnąca w pobliżu Kruglińca przez Płocice do Wdzydz Kiszewskich.

Przepływająca przez sołectwo Bałachy rzeka Wda jest znanym i bardzo popularnym szlakiem kajakowym.

Infrastruktura społeczna

Na terenie sołectwa Bałachy brak infrastruktury społecznej. Jedynymi miejscami użyteczności publicznej są stacja paliw i sklep spożywczo-przemysłowy.

Infrastruktura techniczna

Przez teren sołectwa Bałachy przebiegają drogi

- wojewódzka DW 235 (Korne – Chojnice)

- gminne:

- droga Nr 184011G od drogi wojewódzkiej – Płocice – do granicy gminy w kierunku Grzybowa,
- droga Nr 184010G od drogi powiatowej 2400G do
- droga Nr 184024G od drogi wojewódzkiej DW 235 do drogi gminnej 184010G.
- droga Nr 184019G od miejscowości Krugliniec do Lipuskiej Huty.

Gospodarka i rolnictwo

Gospodarka

Na terenie sołectwa zarejestrowanych jest 16 aktywnych działalności gospodarczych: 3 usługowe, 4 handlowe, 2 budowlane, 2 spożywczo-gastronomiczne, 3 transportowe, 2 motoryzacyjne. Przy drodze wojewódzkiej znajduje się stacja paliw sieci ORLEN oraz sklep spożywczo-przemysłowy.

Rolnictwo

Rolnictwo na terenie sołectwa Bałachy ma podobne cechy jak na terenie całej gminy Lipusz. Poza dominującą rolę jaką odgrywa w gminie gospodarka leśna gmina jest również rolniczo-turystyczna. Klimat gminy jest bardzo niekorzystny dla wegetacji roślin z uwagi na występujące przymrozki późną wiosną i wczesną jesienią oraz częste susze w okresie wegetacji. W klasie IV b jest około 3% użytków rolnych, 96,6% gleb to gleby klasy V i VI. Zarysowujący się zmniejszający trend powierzchni gospodarstw rolniczych (obecnie średnia gospodarstwa wynosi 6,5 ha), brak wykształconej specjalizacji w produkcji roślinnej i zwierzęcej, poziom wykształcenia użytkowników gospodarstw powoduje niską opłacalność tej gałęzi produkcji. Z tego względu większość rolników szuka alternatywnych źródeł dochodu, wielu widzi swoją szansę w produkcji biodynamicznej oraz rozwoju agroturystyki. Analizując mapę glebowo-rolniczą dla obszaru gminy Lipusz należy stwierdzić, iż gmina jest terenem o słabych glebach. Największy udział posiadają gleby kompleksu 7 (żytni bardzo słaby) i kompleksu 6 (żytni słaby). Gleby te wskazane są do zmiany użytkowania na nierolnicze, ze względu na bardzo małą wartość agroekologiczną i wynikającą z tego niewielką ekonomiczną opłacalność upraw. Płaty gleb charakteryzujących się 7 kompleksem przydatności rolniczej gleb, występują przeważnie w sąsiedztwie kompleksów leśnych, bardzo często stanowią polany śródleśne. Największy udział w strukturze zasiewów zajmują zboża (48,9%), w czym dominującą uprawę stanowi żyto, w dalszej kolejności mieszanki zbożowe, owies oraz pszenżyto.

Na terenie sołectwa występuje kilka gospodarstw rolnych wieloprodukcyjnych.

Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańcy gminy Lipusz posiadają bardzo duży potencjał zarówno kapitału społecznego jak i kapitału ludzkiego. Mieszkańcy sołectwa Bałachy w ramach środków funduszu sołectkiego organizują co roku spotkania dla dzieci z okazji Dnia Dziecka oraz zabawę taneczną. Aktywnie działają też w stowarzyszeniach obejmujących swym działaniem całą gminę (Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja”, Uczniowski Klub Sportowy Lipusz, Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Odz. Lipusz).

OCENA SŁABYCH I MOCNYCH STRON SOŁECTWA LIPUSZ

SŁABE	MOCNE
Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, szczególnie baza noclegowa. Niewielkie rozdrobnione gospodarstwa rolne. Zły stan dróg gminnych. Brak miejsc pracy po za rolnictwem. Słabo rozwinięta komunikacja publiczna. Niskie dochody mieszkańców. Uboga oferta spędzenia czasu wolnego. Słabo zagospodarowana przestrzeń publiczna.	Położenie przy drodze wojewódzkiej. Atrakcyjny krajobraz pojezierza, urozmaicona rzeźba terenu, lasy i jeziora. Walory przyrodnicze, obszary chronione. Tradycje plecionkarskie miejscowości. Szlaki turystyczne. Duża świadomość tożsamości regionalnej Kaszubów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Możliwość uzyskania wsparcia ze środków unijnych, Aktywność i duże zaangażowanie społeczne mieszkańców. Rozwój turystyki wiejskiej, agroturystyki oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu – ekologia, naturalne otoczenie, dziedzictwo kulturowe, folklor Wzrost zainteresowania obszarami wiejskimi jako miejscem zamieszkania i spędzania czasu wolnego.	Ograniczone możliwości rozwojowe ze względu na położenie gminy Lipusz na terenie Lipuskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Obszar Natura 2000. Marginalizacja obszarów wiejskich w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej. Migracja młodych dobrze wykształconych mieszkańców do ośrodków miejskich. Dewastacja środowiska naturalnego. Światowy kryzys gospodarczy.

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

1. Organizacja festynów letnich

Cel: poprawa jakości życia, wzrost atrakcyjności miejscowości

Przeznaczenie: imprezy skierowane do mieszkańców i turystów

Harmonogram realizacji: lata 2017 - 2027

Koszt: 15 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Programy pomocowe

2. Modernizacja dróg

Cel: poprawa dostępności komunikacyjnej i jakości życia

Przeznaczenie: dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów

Harmonogram realizacji: lata 2017 - 2027

Koszt: 1 000 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Programy pomocowe

3. Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej

Cel: poprawa jakości życia, wzrost atrakcyjności inwestycyjnej miejscowości.

Przeznaczenie: dla mieszkańców i potencjalnych inwestorów

Harmonogram realizacji: lata 2017 - 2027

Koszt: 500 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Programy pomocowe

4. Budowa szlaków turystycznych

Cel: wzrost atrakcyjności turystycznej.

Przeznaczenie: utworzenie miejsca do rekreacji dla turystów i mieszkańców.

Zakres:

- Wytyczenie szlaków
- Oznakowanie szlaków
- Budowa miejsc postojowych
- Tablice informacyjne

Harmonogram realizacji: lata 2017 - 2027

Koszt: 10 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
- Nadleśnictwo Lipusz
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Przewodniczący Zebrania Wiejskiego

Henryk Litwiński

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Janusz Wawer